

 GEOGRAFIE
IN BEELD

RIVIEREN

EN

KUSTEN

Hoe zit een rivier in elkaar?

Een rivier begint hoog in de bergen als een smal, snelstromend beekje. Hoe dicht er een rivier bij de zee komt, hoe breder hij wordt en hoe langzamer hij gaat stromen.

Bron

De plek waar een rivier begint, noem je de **bron**. Dat kan een plek zijn waar water uit de grond komt. Maar rivieren kunnen ook ontstaan uit stroompjes smeltwater van **gletsjers** of uit regenwater dat naar beneden loopt. De rivier de Rijn, die door Nederland stroomt, begint hoog in de Zwitserse bergen.

Hoe vind je de bron?

Soms is het lastig om te bepalen waar een rivier precies begint. Bijvoorbeeld als de bron uit een heleboel kleine stroompjes bestaat die allemaal uitkomen in die ene rivier. In zo'n geval kiezen we meestal het beginpunt van de langste **zijrivier** als bron. Een zijrivier is een stroom of een rivier die uitkomt in een grotere rivier.

Sommige rivieren ontstaan in uitgestrekte, drassige moerasgebieden. Als bron kiezen we dan het hoogstgelegen deel van het moeras.

Bovenloop

Een rivier begint als een ondiep en snelstromend beekje. Het eerste gedeelte van een rivier noem je de bovenloop.

Middenloop

Het middelste gedeelte van de rivier heet de middenloop. Hier stroomt de rivier langzamer, omdat het gebied vlakker is. Soms zorgen zijrivieren voor extra water. Zo wordt de rivier steeds breder. De rivier neemt ook kleine deeltjes grond mee die het water **troebel** maken. Deze deeltjes noem je ook wel **sediment**. Bij de Rijn is de middenloop het gedeelte van de rivier dat door Duitsland stroomt.

Meren

Soms vormt het regenwater een meer. Het water in een meer stroomt niet, het staat stil. Vaak zijn meren met elkaar verbonden door rivieren, maar er zijn ook meren die helemaal nergens mee verbonden zijn.

Benedenloop

Als een rivier het vlakke land bereikt, gaat hij langzamer stromen en wordt hij nog breder. Dit gedeelte van de rivier noem je de benedenloop. In de benedenloop is een rivier vaak heel diep. De benedenloop van de Rijn is het gedeelte van de rivier dat door Nederland stroomt.

Stroomgebied

Als het regent, stroomt het regenwater over of onder de grond naar een rivier. Zo'n stuk grond noem je een **stroomgebied**. De rivier vervoert het water dan weer verder naar de zee.

De Amazone heeft het grootste stroomgebied ter wereld. Hij vervoert bijna **20%** van al het water dat via rivieren naar de zee wordt gebracht.

Monding

De monding van de rivier de Minho in Noord-Portugal geeft de grens aan tussen Portugal en Spanje.

De plek waar een rivier uitkomt in de zee noem je de **riviermonding**. Hier stroomt al het water uit de rivier de zee in. Daarom is er in de buurt van de monding zoet én zout water.

De Ganges

De rivier de Ganges begint hoog in de Himalaya en stroomt naar de kust van India en Bangladesh. Het is een van de belangrijkste rivieren van India.

Verschillende bronnen

Volgens de hindoes is de rivier de Bhagirathi de spirituele bron van de Ganges. Maar wetenschappers zien de Alaknanda als de echte bron. Die is namelijk langer en voert meer water aan. De rivieren ontspringen allebei in de gletsjers van het Himalayagebied.

De bron van de Bhagirathi wordt 'Gaumukh' genoemd. Dat betekent 'koeienbek' in het Hindi. De naam komt van de vorm van de gletsjer, die volgens de bevolking op de bek van een koe lijkt.

Het begin van de Ganges

De Ganges begint op het punt waar de twee rivieren Bhagirathi en Alaknanda bij elkaar komen en verdergaan als één rivier. De bovenloop van de Ganges stroomt door de valleien aan de voet van de Himalaya.

Hier zie je de plek waar de twee rivieren samenkomen en overgaan in de Ganges.

GEGEVENS

LENGTE
2510 km

GEMIDDELDE AFVOER
11.000 kubieke meter per seconde

LANDEN
India, Bangladesh

Vlaktes

In het noorden van India stroomt de Ganges over een grote vlakte vruchtbaar land. Ook andere rivieren, zoals de Indus, stromen hier. Verderop, richting het zuidoosten, komen veel zijrivieren uit op de Ganges. Door al het extra water uit deze rivieren wordt de Ganges steeds breder en gaat hij langzamer stromen.

De Gangesdelta

In de benedenloop splitst de Ganges zich in veel kleine riviertjes die allemaal uitmonden in de zee. Zo'n gebied noem je een **delta** (zie bladzijde 13). De Gangesdelta is een van de grootste delta's ter wereld. Kleine riviertjes verbinden moerassen, meren en mangrovebossen met elkaar. Op de vruchtbare deltagrond worden veel gewassen verbouwd, zoals rijst.

In het stroomgebied van de Ganges wonen honderden miljoenen mensen. In de dorpen en steden dumpen mensen afval en rioolwater in de rivier. Daardoor is de Ganges een van de meest vervuilde rivier ter wereld.

Heilige rivier

Voor hindoes is de Ganges een heilige rivier. Vanuit heel India komen mensen een bad nemen in de rivier. Ook laten ze kaarsjes en bloemen op het water drijven. Op de oevers van de Ganges worden regelmatig hindoeifestivals gehouden.

Sommige hindoes nemen elke dag een ritueel bad in de Ganges.

GEOGRAFIE IN BEELD

RIVIEREN EN KUSTEN

In de serie *Geografie in beeld* lees je over oorzaken en gevolgen van aardbevingen, hoe vulkanen werken, welke natuurlijke hulpbronnen de aarde biedt ... Over bergen, rivieren en kusten en de kringloop van water op onze 'blauwe planeet'. En over de bevolking. Wereldwijd!

In dit boek lees je over rivieren en kusten. Je leest hoe rivieren ontstaan en hoe smalle, snelstromende beekjes uitgroeien tot brede rivieren in de benedenloop. Ook ontdek je dat de kracht van water het landschap voor altijd kan veranderen. Je leest over stranden en kliffen, overstromingen en hoe we ons daartegen kunnen beschermen. En je komt te weten waar mensen het water voor gebruiken.

Hoe werken
eb en vloed?

Waarom werd de
Drieklovendam gebouwd?

Hoe wordt een
hoefijzermeer gevormd?

Waar komt de naam
'Oostende' vandaan?

Boeken in deze serie:

978-94-6341-368-8

978-94-6341-369-5

978-94-6341-371-8

978-94-6341-443-2

978-94-6341-442-5

978-94-634-370-1

978-94-6341-444-9

978-94-6341-441-8

corona

www.schoolsupport.nl